

ZÁVĚR

Cílem mé práce nebylo podat vyčerpávající výklad o právním postavení a právech a povinnostech společníka obchodní společnosti. Jak již bylo v úvodu této práce uvedeno, zaměřila jsem se na nemajetková práva společníků v obchodních společnostech, která působí především směrem dovnitř společnosti.

První kapitola čtenáře uvádí do tématu tím, že mu představuje základní pojmy, se kterými právní úprava v oblasti postavení společníka v obchodní společnosti pracuje. Důraz je kladen na pojmy obchodní společnost a společník a na základní rozdělení obchodních společností do skupin dle jejich charakteristických znaků.

Další kapitola se zabývá již konkrétními vybranými právy a povinnostmi společníka v obchodních společnostech. V první části pojednává o povinnosti loajality, která je základním východiskem konkrétních povinností společníků v obchodních společnostech. Pozornost je věnována především obsahu této povinnosti a dále intenzitě, ve které se projevuje v jednotlivých formách obchodních společností. V další části této kapitoly se pozornost soustředí na právo společníka podílet se na správě společnosti, které zahrnuje především právo podílet se na řízení společnosti a vedle toho také právo vykonávat kontrolu nad činností společnosti, zejména právo na informace o záležitostech společnosti. Čtenáři je zde mimo jiné předloženo srovnání zabývající se tím, v jakém rozsahu se právo podílet se na řízení společnosti a právo na informace uplatňuje v jednotlivých formách obchodních společností. Na tuto část navazuje výklad o povinnosti společníka obchodní společnosti dodržovat zákaz konkurenčního jednání, který se zabývá především vymezením jednání, které je v jednotlivých formách obchodních společností jednáním konkurenčním a důsledky tohoto jednání v jednotlivých formách obchodních společností. V závěru této kapitoly je pojednáno o povinnosti společníka obchodní společnosti jednat s péčí řádného hospodáře. Výklad se zabývá především obsahem této povinnosti a koncepcí tohoto institutu, která se uplatňuje v českém právním řádu.

Z podaného výkladu o vybraných právech a povinnostech společníka v jednotlivých formách obchodních společností vyplývá, že těsnost vazby mezi společníkem a obchodní společností závisí na tom, zda jde o osobní nebo kapitálovou společnost. V nejtěsnějším spojení s obchodní společností jsou společníci osobních obchodních společností, což vyplývá zejména ze skutečnosti, že tito mají povinnost osobně se podílet na činnosti společnosti a bezprostředně se podílet na řízení a správě společnosti, a to včetně obchodního vedení. Od toho se odvíjí i vysoká intenzita povinnosti loajality těchto společníků vůči společnosti, v důsledku které musí upřednostnit zájem společnosti před vlastními zájmy a povinnost společníka jednat s péčí řádného hospodáře.

Naopak do kapitálových obchodních společností společník vstupuje především s motivací zhodnocení kapitálu, který do společnosti vkládá. Od toho se odvíjí jeho velmi volná osobní vazba na společnost. Společník kapitálové společnosti se na činnosti společnosti bezprostředně nepodílí. Pokud jde o řízení společnosti, účastní se jej společník pouze zprostředkovaně prostřednictvím valné hromady, jejíž působnost a tedy i prostor, ve kterém může společník své právo podílet se na řízení společnosti uplatnit, je vymezena zákonem a do níž nespadá obchodní vedení společnosti. Povinnost loajality se u společníka kapitálové společnosti uplatňuje v minimální míře. Povinnost jednat s péčí řádného hospodáře se přesouvá na orgány společnosti a jejich členy.

Hranice mezi osobními a kapitálovými obchodními společnostmi však není zcela zřetelná, což se projevuje u komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným, které se vyznačují jak znaky kapitálových obchodních společností, tak znaky osobních obchodních společností.

Tato práce dále naznačila, že na některé aspekty postavení společníka v obchodní společnosti existují rozdílné názory. Žádný z nich není přijímán většinou odborné veřejnosti a ani judikatura v tomto ohledu není spolehlivým vodítkem, vzhledem k tomu, že se v ní tyto aspekty, jako např. povinnost loajality, teprve začínají uplatňovat. Do budoucna proto bude v této souvislosti zajímavé sledovat, jakým

směrem se judikatura bude ubírat a zda takové závěry bude následně reflektovat i případná nová zákonná úprava.